

НОВИНИ ОРГАНІЧНОГО РУХУ УКРАЇНИ

У випуску:

Новини органічного руху України 1

Міжнародні новини органічного руху 2

Новини з Європи 2

Новини з Америки 3

Новини з Азії 4

Тема випуску: КАРТОПЛЯ 5

14 березня 2008р. в м.Полтава в рамках проекту „Створення регіонального кластеру виробників екологічної продукції”, підтримка якого здійснюється Фондом «Євразія» за рахунок коштів, наданих Координатором проектів ОБСЄ в Україні та Агентством США з Міжнародного Розвитку (USAID), відбувся семінар „Практичні аспекти впровадження технологій органічного землеробства”. На семінарі були присутні керівники сільськогосподарських підприємств області, які зацікавлені у впровадженні сучасних технологій в своїх господарствах. Фахівці Полтавської державної аграрної академії презентували свої напрацювання в галузі органічних технологій вирощування окремих сільськогосподарських культур, біологічних методів захисту рослин, використання ЕМ-препаратів в аграрному виробництві. Учасники семінару зазначили перспективність розвитку органічного сектору в аграрному виробництві Полтавської області.

18 березня 2008. в м.Полтава відбувся круглий стіл „Екологічна про-

дукція: перспективи виробництва та споживання в Полтавській області”, організований ГО „Полтавський центр розвитку бізнесу” (членом Федерації) та Центром екологічної безпеки споживачів „Екостандарт” за участі представників Полтавського міськвиконкому, фахівців Полтавського університету споживчої кооперації.

В круглому столі прийняли участь представники ДП „Полтавстандартметрологія”, обласної санепідемстанції, управління захисту справ споживачів, торговельних мереж, закладів громадського харчування, бюджетних установ (лікарні, дитячі садки, школи), переробних та промислових підприємств, засоби масової інформації. Як засвідчила керівник проекту Світлана Злобіна, мета круглого столу, а саме - розвиток широкого партнерства в галузі органічного виробництва, пошук шляхів підтримки місцевих виробників якісної продукції, була досягнута. Запропонована тема викликала жваве обговорення різних аспектів екологічного виробництва, гарантії якості продук-

ції, залучення до виробництва приватних підприємців, які виробляють продукти харчування на місцевому ринку та пошук шляхів просування такої продукції до полтавських споживачів. Таким чином, проект набуває все більшої прихильності в суспільстві та розширює коло партнерства в сфері органічного виробництва серед полтавських виробників.

Станом на 31 березня 2008 р. для участі в Міжнародній Конференції «Розвиток органічного сектору в Центральній, Східній Європі та країнах Середньої Азії» зареєструвались 153 представники наступних країн:

Азербайджану, Бельгії, Білорусі, Боснії і Герцеговини, Гамбії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Кореї, Латвії, Литви, Молдови, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Польщі, Росії, Таджикистану, Швеції, Туреччини, України.

Ще велике число учасників органічного руху світу підтвердило свій інтерес до участі в конференції і їх реєстрація очікується найближчим часом.

МІЖНАРОДНІ НОВИНИ ОРГАНІЧНОГО РУХУ

ЄВРОПА

Європа: 1% земельних площ під органічною картоплею

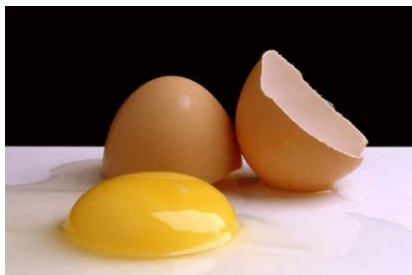

Згідно зі звітом німецької компанії ZPM, у 27 країнах ЄС в 2006 р. 23 тис. га використовували для вирощування органічної картоплі, що складало 1% від загальної площі під картоплею в Європі. Найбільш вагомими країнами були Німеччина з 7500 га, Австрія – 2426 га, Великобританія – 2360 га. По відношенню до загальної площі під картоплею, площа під органічною карто-

плею була найбільшою в Австрії (11%). Частка площі в Швеції складала 3,1%, в Німеччині – 2,7%, в Данії – 2,5%, Естонії – 2%. У 2007 р. в Німеччині площі під органічною картоплею збільшилися з 8400 до 8600 га. Було зібрано 120000-135000 тонн врожаю, що трохи менше порівно з 148000 тонн в попередньому році. Після двох років інтенсивного використання органічних

земель, на 2008 р. не планується значного розширення площ, згідно з інформаційних джерел об'єднання виробників та маркетингових агенцій. ZPM звітує, що існуючі компанії досягли ліміту своїх можливостей, а нові, повністю трансформовані компанії, відсутні. При цьому попит на органічну картоплю в Європі зростає.

Передбачена заборона барвників яєць розгнівала органічних птахівників

23 березня 2007 р. католики всього світу відсвяткували Пасху. Традиційно, не обійшлося і без крашанок. Прибічники споживання натуральних, органічних продуктів, звісно, віддавали перевагу органічним яйцям, пофарбованим в різноманітні кольори та відтінки з використанням в якості фарбників здебільшого різноманітних натуральних речовин, в т.ч. цибулиння, фруктових соків, цедри цитрусових, насіння трав і т.п. Бажаючи купувати готові до споживання крашанки в органічних крамницях. На перший погляд, все чудово. Однак, виявляється все

не так просто: в новому органічному регулюванні ЄС, яке вступає в силу з січня 2009 р., не має навіть згадки щодо дозволених фарбників для Великодніх яєць. Walter Höhne, директор Асоціації виробників органічних яєць SW Öko Ei, прогнозує значні фінансові втрати для своїх птахівників. Він занепокоєний тим, що з початку дії нового регулювання, не такий вже й дрібний сектор бізнесу може щезнути з дня на день. Відсутність навіть згадки щодо фарбників означає, що фарбування натуральними фарбниками і рослинними смолами по суті забороне-

но. Вони були б раді адаптувати запропоновану альтернативу, використовуючи лише натуральні рослинні барвники без смол, якби були конкретніші пропозиції. Однак варені яйця мають бути цілими і запакованими, щоб зберегти добру якість на протязі всього циклу виробництва, транспортування та маркетингу. Термін реалізації – в кращому випадку до 8 днів, якщо використовуються лише чисті рослинні барвники, що є неприйнятним як для торговців органічними продуктами, так і для масового конвенційного ретейлу продовольства.

Auvergne - перший органічний регіон Франції?

Auvergne (Овернь) ставить собі за мету стати першою у Франції органічною провінцією і для досягнення цієї мети там планують

затвердити амбітний органічний план дій на період 2008-2010 рр. Місцева влада Auvergne планує подвоїти фінансування програ-

ми розвитку органічного сільського господарства; хоча бюджет вже потроївся за період 2004-2008 рр. Розвиток цієї форми гос-

подарювання – одна з стратегічних цілей регіональної Agenda 21.

Цим Регіональним органічним планом дій на 2008-2010 рр. передбачено використання виділених коштів наступним чином:

- Розподіл загальної суми коштів на 1 гектар (максимальна сума на господарство не повинна перевищувати 1 тис. €) аби активізувати та зміцнити діючі ферми.

- Впровадження та поширення практики органічних обідів у середніх школах. Регіон вирішив збільшити витрати на органіч-

не харчування з € 0,80 до €1,00. На додаток, буде проводитись підготовка кухарів та менеджерів у співробітництві з адміністраціями шкіл. В 2008 р. запроваджується пілотний проект в школі з розповсюдження органічного харчування.

- Об'єднання загальних принципів провінції Auvergne для розвитку і поширення місцевих органічних продуктів у ресторанному бізнесі.

- Здійснення заходів для просування та поширення органічних продуктів серед споживачів Auvergne.

- Запровадження в життя масової соціальної рекламної кампанії, яка б сприяла споживанню органічних продуктів в Auvergne.

- І, нарешті, регіон забезпечуватиме дослідження та розвиток.

Ставлячи за мету стати першим у Франції органічним регіоном, місцева влада Auvergne вірить, що, не зважаючи на кількісний аспект, все це демонструє рішучість, зразковість та новаторство регіону. Auvergne планує стати регіоном-еталоном у своєму відношенні до органічного фермерства.

АМЕРИКА

На батьківщині картоплі не хочуть бачити ГМ-культури

Уряд перуанської провінції Куско підтверджує свої плани, вперше проголошені ще **11 липня 2007 р.**, про необхідність заборони вирощування генетично модифікованих сортів картоплі, – повідомляє Міжнародний інститут навколишнього середовища та розвитку (ПЕД). Регіон Анд є батьківщиною для тисяч сортів цього овочу.

Заява підтримана ПЕД та перуанською Асоціацією ANDES, які закликають вжити всі можливі заходи задля збереження картоплі чистою від чужорідних генів. На їхню думку, Куско має за будь-яких умов зберегти звання ринку різ-

номанітної, справжньої, органічної картоплі. Алендраро Аргумедо, заступник директора Асоціації ANDES, аргументує свою позицію як економічними, так і емоційними причинами: «Це земля картоплі. Усі сорти є однаково важливими. Багато хто вірить, що ця рослина має власну душу. Тому ризик забруднення центру вирощування картоплі викликає сильне занепокоєння».

Якщо заборона на ГМ-культури вступить в дію, це допоможе уникнути конкуренції більш дешевої модифікованої картоплі з дорожчими місцевими сортами. Багато сортів зникли з цього регіону,

але їх зразки зберігаються у Міжнародному центрі картоплі в Перу.

«Коли відроджується картопля – відроджується культура, – говорить Аргумедо. – Генетичне та культурне різноманіття дуже тісно пов'язані».

Деякі науковці вважають, що можна вберегти природну картоплю від генетично модифікованої. Для цього необхідно вивести сорти, які б не давали життєздатного насіння. Картоплю також можна вирощувати вегетативним шляхом, використовуючи ростки від минулорічного врожаю.

Дослідники вітають органічну картоплю!

Популярність виробництва органічного продовольства зростає, після того, як було вкотре доведено, що

картопля, звісно, може вирощуватися без хімікатів і протистояти смертельним хворобам. Під час

європейського дослідження, проведеного вченими з Університету Newcastle (Велика Британія), було

виявлено близько 10 різновидів картоплі, стійких до хвороб, таких як іржа. Вчені запропонували нові способи виробництва компосту для того, щоб збільшити урожайність органічної картоплі. Отримані результати дослідження були представлені 06.01.2005 р. на спільному засіданні Soil Association та Університету Newcastle. Завдяки проведеним дослідженням деякі відкриті різновиди органічної кар-

топлі вже вперше виставлені на полицях супермаркетів по всьому континенту. Професор Carlo Leifert, після закінчення проекту, сказав: «Дотепер було важко знайти різновиди картоплі, які можна було б вирощувати органічно, і які були б стійкими до такої хвороби як іржа. Чимало часу та зусиль затрачено, щоб отримати такі результати. Розглядаючи Європейську спільноту, неможливо знайти ту зо-

лоту середину у вирішенні органічних проблем - картопля, яку полюбляють у Швейцарії, може не задовольнити смаки та уподобання англійських споживачів при приготуванні печеної картоплі, шоре чи чіпсів". Серед нововведених сортів органічної картоплі виділяють два шотландські різновиди: Eve Balfour і Lady Balfour, а також «пурпурову» картоплю з Угорщини.

АЗІЯ

Відкрито перший органічний базар в Анталії

16 березня 2008 р. в середземноморській Анталії муніципальною владою міста урочисто відкрито перший повністю органічний базар, який тепер буде щонеділі працювати в Культурному Центрі Складної Піраміди. «Метою щойно відкритого базару є пропозиція найздоровіших продуктів людям та підтримка органічного агровиробництва», - сказав мер Анталії Menderes Türel, додавши, що Анталія, яка є дуже важливим регіоном для іміджу Туреччини, вже працює на ринку органіч-

них сільськогосподарських продуктів протягом останніх років. «100% органічний базар, де будуть доступні здорові та смачні продукти... Виробництво таких продуктів не шкодить жодній живій істоті, а їх смак дуже відрізняється, так як вони вироблені з використанням старих методів. Експерти стверджують, що такі методи - значно здоровіші», говорить він. Широкий вибір продуктів буде постійно в наявності на органічному базарі Анталії, зокрема це: хліб, яйця, сир, мед, косметичні та

текстильні вироби, а також товари для дітей, іграшки, миючі засоби і фактично всі види свіжих овочів і фруктів. Отже, приїхавши наступного разу туди на відпочинок, Ви зможете придбати собі органічні продукти з Afyon, Amasya, Anamur, Aydıncık, Bozyazı, Bursa, Gökçeada, Gümüşhacıköy, Karaburun, Kayseri, Konya, Kuşadası, Mudurnu, Muğla, Niğde і Samsun. Базар буде постійно перевірятись представниками влади міста при консультативній підтримці Асоціації Buğday.

Сакура завітла. Органічна?

22 березня 2008 р. Японська Метеорологічна Агенція оголосила про відкриття "сезону сакури". Саме в цей день більше 80% дерев в Yasukuni Shrine зацвіли. В Японії навіть є вихідний день, який так і називається: День споглядання цвітіння сакури.

На протязі віків вишні та вишневий сік використовують при магічних ритуалах, в т.ч. в питаннях, пов'язаних з коханням, покращенням фізичної енергії та ін. Фахівцями доведено, що є великий сенс надавати перевагу сертифікованим органічним вишням, адже

вони займають сьоме місце за масштабом використання пестицидів серед 45 найбільш поширених фруктів та овочів відповідно даних досліджень, зроблених в 2006 р. Екологічною Робочою Групою, і тому є одними з перших кандидатів для того, щоб вирощуватись

органічно, так як ніяке миття ягід не здатне знизити шкідливі наслідки застосування отрутохімікатів.

До речі, дослідження Міністерства сільгоспу США свідчать,

що серед комерційно вироблених продуктів, зібраних в 2000-2005 рр., 91,4% перевірених зразків вишень містили пестициди, 75,8% зразків – два чи більше пестициди, зага-

лом 25 різних пестицидів виявлено у вишнях. Ці токсичні пестициди, звичайно, не застосовують при органічному виробництві.

Тема випуску: КАРТОПЛЯ

Організацією Об'єднаних Націй 2008 рік оголошено Міжнародним роком картоплі. Федерація органічного руху України, підтримуючи цю ініціативу, вирішила присвятити черговий випуск Вісника **картоплі**, яка без перебільшення на протязі останніх двохсот років вважається другим хлібом в Україні та багатьох інших країнах.

Скорочення постачань та ажіотажний попит на зернові провокують глобальне зростання цін на продовольство і на цьому тлі увага світової спільноти фокусується на древній сільськогосподарській культурі, яка могла б допомогти ослабити напругу від росту цін на продукти харчування.

Картопля, як невід'ємна частина глобальної продовольчої системи, є незлаковим продовольчим товаром №1 у світі. В 2007 р. глобальне виробництво картоплі сягнуло рекордних 320 млн. тон. Споживання ж картоплі зростає в країнах, що розвиваються, на які нині припадає більше половини світового урожаю, і де простота вирощування і висока енергетична цінність перетворили картоплю в найважливішу сільськогосподарську культуру, що приносить реальний дохід мільйонам фермерів.

В той же час картопля, на відміну від основних зернових культур, не є глобаль-

ним харчовим товаром і лише частка її загального виробництва досягає зовнішніх ринків. Ціна картоплі зазвичай встановлюється на основі виробничих витрат на місцях, а не спонтанних коливань на світових ринках. Таким чином, використання картоплі для забезпечення продовольчої безпеки може допомогти фермерам з низьким рівнем доходу і незахищеним споживачам пережити нинішню кризу попиту і пропозиції на світовому продовольчому ринку.

Наприклад, уряд Перу приймає рішучі кроки для зменшення обсягів імпорту пшениці, закликаючи населення вживати в їжу хліб, випечений з додаванням картопляного борошна. В Китаї експерти пропонують зробити картоплю основною харчовою культурою на 60 % ріллі країни. Індія планує подвоїти виробництво картоплі.

Міжнародний рік картоплі покликаний інформувати населення про ключову роль, яку грає «простий коренеплід» у розвитку сільськогосподарства, економіки і забезпечення продовольчої безпеки в світі, а також забезпечити сталий розвиток систем, що ґрунтуються на картоплі, з метою підвищення благополуччя виробників та споживачів, а також реалізації в повному обсязі потенціалу

картоплі як «харчового продукту майбутнього».

Очікується, що на протязі найближчих 20 років чисельність населення світу буде зростати більш ніж на 100 млн. чол. З них більше 95 % припадає на країни, що розвиваються, де спостерігається вже і без того інтенсивний тиск на землю та водні ресурси. Тому, ключовим завданням, що стоїть перед світовою спільнотою, є забезпечення продовольчої безпеки нинішнього та майбутніх поколінь, при умові одночасної охорони основних природних ресурсів. І картопля є важливим елементом зусиль по вирішенню цих задач.

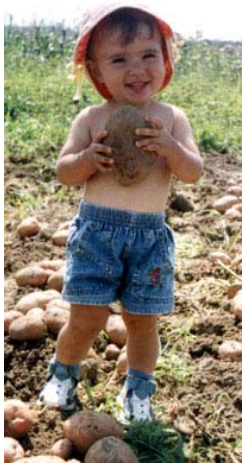
Картопля споживається в Андах на протязі понад 8 000 років. Завезена іспанцями в Європу в 16 сторіччі, картопля стрімко поширилася по планеті: зараз вона вирощується на площі 192 тис. кв.км. – від китайського плато Юннань та субтропічних низин Індії до екваторіальних гір Яви та українського Полісся.

Картопля має стати основним компонентом стратегій, націлених на забезпечення повноцінними харчами бідних та голодних. Вона ідеально підходить для районів з обмеженими земельними ресурсами і надлишком робочої сили – умовами, характерними для більшості бідніших країн. На одиницю площі, карто-

HIDDEN TREASURE

поя дає більше харчів в коротші терміни і на меншій території, ніж більшість інших сільськогосподарських культур, так як на 85 % рослини картоплі придатні для споживання в їжу людьми, тоді як для злакових цей показник складає біля 50 %. Картопля багата на вуглеводи, що робить її чудовим джерелом енергії. В картоплі зафіксовано найвищий рівень вмісту білку (біля 2,1 % від вихідної ваги свіжої картоплі) серед всіх коренеплодів та коренеплодних сільськогосподарських культур, при цьому картопляний білок відрізняється досить високою якістю, так як його амінокислотна структура чудово відповідає потребі людського організму. Картопля також багата на вітамін С – одна картоплина середнього розміру містить біля половини рекомендованої добової дози – і містить 1/5 частку рекомендованої добової кількості калію.

Обсяг виробництва картоплі в світі на протязі останнього десятиріччя зростав в середньому на 4,5 % на рік, випереджаючи за темпами росту більшість інших основних продовольчих товарів в країнах, що розвиваються. Хоча в Європі обсяг споживання картоплі знизився, в третьому світі відповідні показники зросли – з менш як 10 кг на душу населення в 1961-63 рр. до майже 22 кг в 2003 р. Споживання картоплі в країнах, що розвиваються, все ще складає менше чверті від відповідного показника країн Європи, але все вказує на те, що воно буде впевнено зростати в майбутньому.

Історія ж картоплі розпочалась 8 000 років тому поблизу озера Тітікака, розташованого на висоті 3 800 м. над рівнем моря в Андах в Південній Америці, на кордоні між Болівією та Перу. Саме

там, як свідчать дослідження, общини мисливців та збирачів, які вперше ступили на південноамериканський континент, принаймні, за 7 000 років до того, почали одомашнювати дикі рослини картоплі, що повсюди росли поблизу озера.

На Американському материкі налічується біля 200 видів дикої картоплі. Однак лише в Центральних Андах фермери досягли успіхів в селекції та вдосконаленні перших зразків того, що протягом послідовних тисячоліть перетворилось в дивний спектр сортів цієї клубненої культури. Фактично, те, що ми знаємо, як «картопля» (*Solanum* виду *tuberosum*) містить лише фрагмент генетичного різноманіття, яке було знайдено в семи виявлених видах картоплі і 5 000 її підвидів, що ще росте в Андах.

Хоча андійські фермери вирощували різні продовольчі культури – в т.ч. помідори, боби і кукурудзу – їх сорти картоплі виявились особливо придатними для вирощування в так званій зоні «куечуа» чи ж «долин», розташованій на висоті 3 100 - 3 500 метрів вздовж схилів Центральних Анд (серед андійських народів «куечуа» була відома як зона «цивілізації»). В той же час фермери вивели і морозостійкі сорти картоплі, здатні вижити в альпійській тундрі зони «пуна» на висоті 4 300 метрів.

Продовольча безпека, створена за рахунок кукурудзи та картоплі і додатково зміцнена завдяки розвитку іригації та терасного землеробства – дозволила виникнути приблизно в 500 р. цивілізації Хуарі в басейні ріки Аякучо, розташованому на нагір'ї. Приблизно в той же час пережило підйом і розташоване поблизу озера Тітікака місто-держава Тіахуанаку – в т.ч. завдяки своїй технології

«піднятого поля» - припіднятих надліїв землі, які оточують канали з водою – що дозволяло досягати врожаїв 10 т/га. Передбачають, що в епоху розквіту, що мав місце в 800 році, в Тіахуанаку та сусідніх долинах могло проживати більше 500 тис. населення.

Інки перейняли та вдосконалили аграрні досягнення попередніх культур високогір'я, при чому, поряд з кукурудзою, картопля грала стратегічну роль в сфері продовольчої безпеки їх імперії: в великій мережі державних сховищ інки картопля – особливий продукт з сухозамороженої картоплі під назвою чун'йо (*chuño*) – був одним з основних видів продуктів харчування, а також зберігався як надзвичайний запас на випадок неврожаю.

Іспанське вторгнення (з 1532 р.) покляло кінець державі інків, але не картоплі. Адже на протязі всієї історії регіону Анд, картопля – в усіх його формах – була глибоко народною їжею і грала при цьому центральну роль в андійському світогляді (так, наприклад, час вимірювався по тому, скільки її треба було для того, щоб зварити горщик картоплі).

Селяни в деяких високогірних районах Анд, як і раніше, міряють землю в топо, величина якого дорівнює площі землі, необхідній одній сім'ї, щоб виростити необхідну їм для власного споживання кількість бульб – тому топо більше на більших висотах, де ділянки землі мають залишатись під паром, тобто без використання більш тривалий час.

Андійські селяни розрізняють картоплю не лише по сортам і різновидам, але й по ознаці екологічної ніші, тобто де клубні ростуть ліпше всього, і в цих районах не дивина знайти чотири - п'ять сортів картоплі, що вирощу-

ються на одному невеликому пшматочку землі.

Вирощування цих коренеплодів залишається найважливішим заняттям на протязі сільськогосподарського сезону в районі озера Тітікака, де картоплю називають Мама Ятха (*Mama Jatha*), тобто мати росту. Картопля залишається справжнім витокм андійського суспільства.

З моменту появи картоплі в Старому Світі вона завоювала уподобання мільйонів споживачів, що відтворено і в сотнях мистецьких творів, зокрема, відомій картині Ван Гога «Даки картоплі».

Важливо відмітити, що останніми роками зростає інтерес споживачів до органічної картоплі з дещо уповільненою пропозицією. Цьому є певні пояснення: її неможливо вирощувати органічно як монокультуру, до сівозміни повинна бути включена ще хоча б одна культура. Картопля, як культура не може бути відзначена, як органічна, поки земля не пройде перехідну фазу і буде використовуватись відповідно до органічних стандартів протягом хоча б двох років.

Як сільськогосподарська культура, картопля має як свої переваги, так і недоліки:

- Картопля має перевагу над багатьма іншими овочевими культурами: процес її виробництва може бути повністю механізованим. Це є дуже важливим аспектом при відсутності або дефіциті ручної праці.

- Картоплю можна не продавати відразу ж після збирання урожаю, а закласти на зберігання на тривалий період. Це дає можливість виробнику продати товар за вищими цінами і, можливо, збільшити додану вартість, наприклад шляхом розфасування та миття коренеплодів.

- Контроль за бур'янами при вирощуванні картоплі не є проблемою, оскільки вироб-

ничий процес в загальному є механізованим з використанням борін, лемешів та інших механічних знарядь.

- Шкідники, особливо нематоди, є проблемою для картоплі. Нематода може бути знешкоджена лише шляхом переведення використовуваних площ у пасовища, або відмови від використання зараженої землі на тривалий період. Необхідно висаджувати картоплю так, щоб залишалася велика відстань між зараженими полями та картопляними полями.

- Картопляна іржа є найсерйознішим ризиком при вирощуванні органічної картоплі. Сьогодні це дозволено використання розчину *Vindgundy* для боротьби з іржею. Але існують підозри, що постійне повторюване внесення розчину міді до ґрунту може призвести до обмеження або заборони використання препарату в майбутньому. Надзвичайно рекомендується використання стійких до картопляної іржі сортів.

- Урожайність органічної картоплі в основному на 30% нижча, ніж при вирощуванні традиційної картоплі.

- Як і всі основні культури, картопля потребує складських приміщень. Чим довший запланований період зберігання, тим більш спеціалізоване і дороге устаткування необхідне.

- Не всі землі можна використовувати для вирощування картоплі.

Органічна картопля має входити до загальної сівозміни господарства. Це дозволить землі відроджувати природний рівень мікроелементів, які потім будуть використовуватись культурами, які потребують поживних речовин. Сівозміна має бути принаймні чотири-, п'ятирічною, причому багаторічні трави мають бути домінуючими у системі сівозміни. Конюшина або інші бобові культури

повинні також входити до сівозміни для забезпечення азоту, без якого неможливо отримати високий врожай. Калій та фосфор забезпечується за допомогою компостованих добрив. Залежно від природної родючості ґрунту, середній вміст гумусу складає 30 - 35 т/га. Багато виробників органічної картоплі висаджують її на невелику глибину. З бур'янами борються за допомогою боронування разом з дискуванням кілька разів перед сходами посівів. Сучасні міжрядні культиватори забезпечують ефективну боротьбу з бур'янами при вирощуванні картоплі.

Боротьба з різними картопляними проблемами, в т.ч. з «маленьким страхіливим символом українського села» – колорадським жуком теж можлива без вживання отрутохімікатів. Зокрема, фахівці Центру «Біотехніка» (члена Федерації) рекомендують застосовувати комплекс, виділених з природних джерел, мікроорганізмів, що не вступають між собою в антагоністичні відносини і взаємодоповнюють один одного. Пропонуються біопрепарати на основі природних мікроорганізмів, які допомагають створити біологічну рівновагу в системі рослин: шкідливий організм на економічно безпечному рівні. Для захисту картоплі від ряду шкідників та збудників захворювань рекомендують такі біологічні засоби рослин:

- Триходермін, Планріз и Гаупсін – біофунгіциди, що пригнічують розвиток альтернаріозу, ризоктоніозу, фітофторози, фомози, фузаріозу.

- Бітоксіацилін та Актофит – біоінсектициди, ефективні у відношенні личиночних стадій та імаго колорадського жука.

**РЕКОМЕНДАЦІЇ ЦЕНТРУ «БІОТЕХНІКА» ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ
БІОПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ КАРТОПЛІ ВІД ХВОРОБ ТА ШКІДНИКІВ**

ШКІДЛИВИЙ ОРГАНІЗМ	ТЕРМІНИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСНИХ ЗАХОДІВ, МЕТА ЗАСТОСУВАННЯ	ПРЕПАРАТ НОРМА ВИТРАТИ	К-СТЬ ОБРОБОК
АЛЬТЕРНАРІОЗ, РИЗОКТОНІОЗ, ФІТОФТОРОЗ, ФОМОЗ, ФУЗАРІОЗ	ПЕРЕДПОСАДКОВА ОБРОБКА КЛУБНІВ - ЗАХИСТ ВІД ОТ ГРУНТОВИХ ПАТОГЕНІВ - СТИМУЛЮВАННЯ ЕНЕРГІЇ ПРОРОСТАННЯ - СТИМУЛЮВАННЯ РОСТОВИХ ПРОЦЕСІВ	ПЛААНРІЗ (1 л / т клубнів) + ТРИХОДЕРМІН (1 л / т клубнів)	1
	РЕГУЛЯРНЕ (ЧЕРЕЗ 2 ТИЖНІ ПІСЛЯ ПОЯВИ СХОДІВ) ОБПРИСКУВАННЯ ВЕГЕТУЮЧИХ РОСЛИН - ЗАХИСТ РОСЛИН ВІД ФІТОПАТОГЕНІВ - СТИМУЛЮВАННЯ ІМУННИХ ФУНКЦІЙ РОСЛИН - ПІДВИЩЕННЯ УРОЖАЙНОСТІ І ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ	ПЛААНРІЗ (2 л / га) + ТРИХОДЕРМІН (3 л / га)	не менше 5 (інтервал 10 - 20 днів)
	ОБРОБКА КЛУБНІВ З ОБОВ'ЯЗКОВОЮ ПРОСУШКОЮ ПЕРЕД ЗАКЛАДКОЮ НА ЗБЕРІГАННЯ - ЗАХИСТ КЛУБНІВ ВІД ПРИХОВАНОЇ ІНФЕКЦІЇ	ПЛААНРІЗ (50 мл) + ГАУПСИН (50 мл) на 10 л води	1
КОЛОРАДСЬКИЙ ЖУК	2-КРАТНЕ (ІНТЕРВАЛ 7 - 10 ДНІВ) ОПРИСКУВАННЯ ВЕГЕТУЮЧИХ РОСЛИН ПРОТИ КОЖНОГО ПОКОЛІННЯ ШКІДНИКІВ - ЗАХИСТ РОСЛИН ВІД ЛИЧИНКОВИХ СТАДІЙ ТА ІМАГО КОЛОРАДСЬКОГО ЖУКА	БІТОКСІБАЦИЛІН (3 л / га) + АКТОФІТ (1 л / га)	2 по кожному поколінню шкідників

То ж, картопля сама проситься бути чистою та органічною! Допоможемо їй та собі! Перші приклади початку виробництва органічної картоплі в Україні вже є. Починаючи з липня-серпня 2008 р., вона, разом з широким спектром інших сертифікованих органічних овочів почне надходити до споживачів.

При підготовці Вісника були використані матеріали:

<http://www.potatonews.com/> www.diebiohennen.de/download <http://www.campagnesetenvironnement.fr>
http://www.teagasc.ie/advisory/alternatives/200001/25_organicpotatoes.htm <http://www.turkishdailynews.com.tr/article.php?newsid=98914>
<http://www.teenwitch.com/trees/cherry.html> http://news.bbc.co.uk/2/hi/in_pictures/7317183.stm
www.bbc.co.uk/1/hi/England/tyne/4149907 <http://www.potato2008.org/ru/aboutiyp/background.html>

**При використанні матеріалів, посилання на Інформаційний вісник
Федерації органічного руху України обов'язкове!**

Федерація органічного руху України

вул. Госпітальна, 12, оф.412, м. Київ, 01001, Україна,
 тел./факс: (044) 234-00-54 E-mail: ofu@organic.com.ua
www.organic.com.ua